

Deze literatuurlijst is samengesteld door Vrouwendocumentatiecentrum De Feeks (www.defeeks.nl). Vrijwel alle publicaties uit de lijst zijn voor uitleen beschikbaar.

Literatuurlijst

Literatuur

Bock, B. en P. Derkzen

Vrouwen en reconstructiezaken: deelname van vrouwen aan de besluitvorming over het reconstructieproces in Gelderland. Arnhem/Wageningen, 2003 • Bij de start van het reconstructieproces in Gelderland namen vrouwen nauwelijks aan de besluitvorming over de beleidsvoering deel. Ondersteund door provinciale en landelijke vrouwenorganisaties en vrouwelijke politici lukt het de vrouwen toegang tot de besluitvorming te krijgen. De instelling van leefbaarheidszetels zorgt voor een doorbraak. Maar het verdedigen van het belang leefbaarheid wordt bemoeilijkt door de irritatie die de associatie van leefbaarheid en vrouwenbelangen oproept en door de vaagheid en geringe status van dit begrip.

Breedveld, K., M. de Klerk en J. de Hart

Ouderen en maatschappelijke inzet: de betekenis van toenemende arbeidsparticipatie onder ouderen voor de betrokkenheid van ouderen bij politiek activisme, vrijwilligerswerk, informele hulp en zorg voor kleinkinderen. Den Haag (SCP) 2004 • Het aandeel ouderen in de bevolking groeit. Daarmee neemt ook het aandeel mensen toe dat een beroep doet op pensioenrechten. Om deze pensioenvoorzieningen betaalbaar te houden zouden ouderen langer werkzaam moeten blijven. Dit rapport doet verslag van een onderzoek naar de gevolgen van langer betaald werken van ouderen.

Commissie PaVEM

Projectplan participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen. Den Haag, 2004 • De Commissie PaVEM wil bij gemeenten het belang van de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen onder de aandacht brengen. Daarbij is gekozen voor zeven deelprojecten. Van elk deelproject worden aanleiding, doel, doelgroep, beoogde resultaten en werkwijze in dit plan besproken. Het laatste hoofdstuk is gewijd aan de PR-strategie.

Delahaij, R.

Dossier empowerment: empowermentmethoden bij allochtone jongeren. Utrecht, 2004 • Bij de empowerment van allochtone meisjes ligt de nadruk op het ontwikkelen van zelfvertrouwen en het leren afstand nemen van stereotype beelden over de positie, rol en mogelijkheden van vrouwen en meisjes in de gemeenschap. Positieve rolmodellen laten op een effectieve manier zien dat vrouwen wel degelijk controle kunnen uitoefenen op hun eigen leven en kunnen kiezen voor een maatschappelijke carrière. Groepswerk stimuleert en ondersteunt het empowermentproces.

Doggen, R., L. van Tilburg en M. van Bergen

Kleurrijke vrouwen over de drempel: wervingsmethoden van projecten gericht op maatschappelijke participatie van allochtone vrouwen. Utrecht, 2003 • Ondanks de geringe deelname van allochtone vrouwen aan de arbeidsmarkt en de samenleving in meer algemene zin, zijn er tal van initiatieven en projecten om allochtone vrouwen te bereiken en te stimuleren te participeren. Deze inventarisatie brengt die (lokale) projecten globaal in kaart. Het betreft vooral de aanpak van werving en motivering, de belemmerende factoren en succesfactoren hiervan, mede met het oog op randvoorwaarden die nodig zijn. De rol van de lokale overheid komt ook aan bod.

Edelenbos, J., H. I. Klaassen en L. Schaap

Burgerparticipatie zonder verantwoordelijkheid. Rotterdam, 2005 • In deze uitgave van het Centre for local democracy & centre for public management gaat het om het afleggen van verantwoording. Welke ontwikkelingen zijn er in de wijze van verantwoorden in (grote) steden? In hoeverre doen zich spanningen voor met verschillende vormen van verantwoording en hoe kun je die spanningen hanteerbaar maken? Publicatie is te downloaden via www.kcgs.nl.

Egas, C.

De Wmo Cliënten aan zet: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Hoe organiseren we lokale invloed? Utrecht, 2005 • Vanuit het perspectief van de burger of belangenorganisatie wordt gekeken hoe invloed op lokaal niveau te organiseren is; of de positie van de burger/cliënt voldoende geregeld is en waar je hulp kunt krijgen voor eigen initiatieven.

Gruijter, M. de

Kansen en belemmeringen bij maatschappelijke participatie van hoger opgeleide vrouwelijke vluchtelingen. Utrecht, 2005 • Dit rapport inventariseert de kansen en belemmeringen die hoger opgeleide vrouwelijke vluchtelingen tegenkomen. Het rapport behandelt enkele in het oog springende kenmerken van hoger opgeleide vrouwelijke vluchtelingen. Vervolgens gaat het in op de positieve rol die maatschappelijke organisaties (kunnen) spelen bij het slechten van barrières en het vergroten van kansen.

Leyenaar, M.

Political empowerment of women: the Netherlands and other countries. Leiden / Boston, 2004 • Hoewel de gelijkheid tussen mannen en vrouwen een leidend politiek beginsel is binnen Europa, blijft het deel hebben aan de politieke besluitvorming een mannelijk voorrecht. Kunnen de spelers van het politieke spel ertoe bewogen worden om instituten en procedures te veranderen - ten voordele van de politieke nieuwkomers?

Leyenaar, M. en B. Niemöller

Lokale beleidsbeïnvloeding in 2003: een gender analyse van participatie van burgers. Den Haag, 2003 • Lokale overheden in Nederland zijn vrij actief in het initiëren van processen gericht op het betrekken van burgers bij de besluitvorming. Dit onderzoek richt zich met name op de vertegenwoordiging van vrouwen in deze nieuwe vormen van burgerparticipatie en bestaat uit een dieptestudie van tien projecten in tien gemeenten.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Vrouwen in politiek en openbaar bestuur: voortgangrapportage 2003. Den Haag, 2004 • Sinds 1993 worden in rapportages de streefcijfers en

ontwikkelingen op het terrein van vrouwen in politiek en openbaar bestuur gemonitord. Op verzoek van de Tweede Kamer wordt sinds de rapportage van 2002 ook aandacht geschonken aan het aandeel vrouwen dat werkzaam is bij de Rijksoverheid. Het uiteindelijke streefcijfer voor 2010 is een aandeel van vijftig procent vrouwen.

Overbeek, R. van en A. Schippers (red.)

Ouder worden we allemaal: trendstudies en toekomstdebatten over de vergrijzing in Nederland. Utrecht, 2004 • Deze studie gaat in op: demografische ontwikkelingen en maatschappelijke trends; de ondernemende 55-plussers en de betekenis hiervan voor het ouderenbeleid op het gebied van educatie, betaalde arbeid, vrijwilligerswerk, sociale netwerken en politiek; de sociale en fysieke leefomgeving; gezondheid, ziektepreventie, informele en professionele dienstverlening en zorg. Ook komen huidige en toekomstige ouderen zelf aan het woord. Tot slot conclusies en aanbevelingen voor de economische, fysieke en sociale infrastructuur.

OVN-NL

Handboek welzijn en zorg lokaal: oudere vrouwen beïnvloeden het beleid. Utrecht, 2005. • Het Oudere Vrouwen Netwerk Nederland stelt in dit handboek de gevolgen van de Wmo voor oudere vrouwen centraal. Een groep die als vanzelfsprekend zorg verleent en daarmee een solide fundering voor het zorgstelsel vormen. Het OVN-NL vindt het belangrijk dat oudere vrouwen actief betrokken worden bij de vormgeving van het zorgbeleid. Dit handboek levert een handleiding en stappenplan ter ondersteuning van vrouwen die lokaal hun invloed willen laten gelden.

Pennen, T. van der

Ontwikkeling in het lokaal vrijwilligersbeleid: het internationaal jaar voor de vrijwilligers; een jaar later. Den Haag, 2003 • Verslag van een verkenning naar het lokale vrijwilligersbeleid, uitgevoerd door het SCP in samenwerking met Research voor Beleid. Er is een toenemende vraag naar vrijwilligers. Veranderingen in de samenleving hebben onmiskenbaar invloed op het vrijwilligerswerk. Met het beleid wordt daarop ingespeeld. Het internationaal jaar voor vrijwilligers (2001) heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de politieke herkenbaarheid van vrijwilligerswerk.

Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling

Ouderen tellen mee: advies aan de Themacommissie Ouderenbeleid van de Tweede Kamer. Den Haag, 2004 • Hoe beter de voorwaarden voor ouderen zijn om deel te kunnen nemen aan de maatschappij, hoe minder er geïnvesteerd hoeft te worden in specifiek ouderenbeleid. Om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen moet de overheid er nu voor kiezen om op de budgetten voor economisch en fysiek beleid te gaan investeren in de toegankelijkheid van de samenleving voor allen. Toekomstige ouderen worden ten onrechte vooral gezien als actieve, zelfredzame, assertieve, mobiele en kapi-taalkrachtige mensen. Van dit beeld dreigen de vele minder draagkrachtige en minder mondige ouderen de dupe te worden. Deze ouderen hebben vooral behoefte aan een veilig gevoel.

Sebregts, S.

Met man en macht: een onderzoek naar uitsluitingsmechanismen in de lokale politieke cultuur in Gelderland. Nijmegen, 2002 • In de politieke praktijk van de gemeenteraad blijken uitsluitingsmechanismen te bestaan, die op basis van de noties gender en etniciteit tot stand komen. Er is geen sprake van volledige uitsluiting van vrouwen - zolang zij zich maar conformeren aan de bestaande, historisch gezien door witte mannen gedragen politieke praktijk. Ook is er geen uitsluiting op basis van een 'andere' etniciteit, zolang allochtone Nederlanders functioneren conform de witte, mannelijke, cultuur. De gelijkheidsmythe komt in de praktijk neer op aanpassing aan het systeem.

DE GERANIUMS VOORBIJ

diversiteit en maatschappelijke
betekenis van 65-85 jarigen

Margit van der Steen

Steen, M. van der

De geraniums voorbij: diversiteit en maatschappelijke betekenis van 65-85 jarigen. Utrecht, 2003 • In dit boek staan zeventien mannen en vrouwen in leeftijdsgroep 65-85 jaar centraal. De mensen die aan het woord komen illustreren hoe divers de groep ouderen inmiddels is geworden. Er zijn grote verschillen in leef- en woonvormen, gezondheid, inkomen, etniciteit en bezigheden. Daarnaast is er een belangrijke overeenkomst: 65-85 jarigen beschikken over veel tijd. Dit boek maakt zichtbaar hoe deze tijd besteed wordt en op welke manieren ouderen maatschappelijk actief zijn.

Tjalma-den Oudsten, H., C. Bleijenberg en F. Mulder

Burgerparticipatie in de Wmo. Handreiking voor gemeenten. Den Haag (SGBO) 2005 • Deze handreiking ondersteunt gemeenten bij het organiseren van de burgerparticipatie Wmo. Diverse instrumenten worden geïnventariseerd en beschreven.

Vermaat, E.,

Toegang vrij voor allochtonen: rapportage ten behoeve van de MMM-scan. Den Bosch, 2002 • De mogelijkheid van participatie in een woonwijk wordt vergroot door een toegankelijke openbare ruimte en afstemming van mobiliteit op de behoeften van bewoners. Dit rapport bevat de uitkomsten van een onderzoek naar de wensen en behoeften van allochtone bewoners van een wijk in Boxtel ten aanzien van mobiliteit en inrichting van de ruimte. Uit gesprekken met 18 vrouwen, een expertmeeting en literatuuronderzoek werd informatie verzameld en verwerkt in een (pilot)MMM-scan. De MMM-scan wordt ontwikkeld als een hulpmiddel voor gemeenten om hun ruimtelijke plannen te toetsen op Mens, Milieu en Mobiliteit.

VluchtelingenWerk Nederland

Met één hand kun je niet klappen: goede integratiepraktijken uit het netwerk van VluchtelingenWerk Nederland. Amsterdam, 2005 • In 25 jaar heeft VluchtelingenWerk Nederland talrijke activiteiten, methodieken en projecten ontwikkeld en uitgevoerd die de integratie van vluchtelingen in de Nederlandse samenleving bevorderen. In dit boek wordt een aantal goede integratiepraktijken beschreven, ingedeeld rond de thema's participatie, communicatie en emancipatie. Volgens VVN de pijlers die het integratieproces dragen.

Vries, S. de [et al.]

Deuren open voor doelgroepen: participatie van vrouwen, allochtonen, gehandicapten en ouderen. Hoofddorp, 2002 • Vrouwen, allochtonen, ouderen en arbeidsgehandicapten, hebben als groep één ding gemeen: een geringe participatie op de arbeidsmarkt. Een aantal organisaties voert een succesvol beleid om hier wat aan te doen. Wat maakt deze activiteiten succesvol? Persoonlijke betrokkenheid van een medewerker binnen de organisatie blijkt een belangrijke rol te spelen bij het ondernemen van activiteiten op dit gebied.

Webadressen

www.burgersaanhelstuur.nl

Dagelijks komen over de hele wereld duizenden bewoners van buurten in actie om hun leefomgeving te verbeteren. Ze doen daarbij ervaringen op, positieve en negatieve. Deze website is bedoeld om die ervaringen te bundelen, zodat niet elke buurtbewoner opnieuw het wiel hoeft uit te vinden. De inhoud van deze site is gebaseerd op inzichten die in Nederland, Amerika en enkele andere landen zijn opgedaan. Met uitgebreide methodiekenbeschrijvingen

www.devraagaanbod.nl

De website 'De Vraag aanbod' is onderdeel van een groter project dat onder dezelfde naam wordt uitgevoerd in de provincie Noord Brabant in de periode 2001 - 2005. De website fungeert als een zeer praktisch gerichte 'gereedschapskoffer' met instrumenten, methoden, technieken, tips en voorbeelden voor vraagsturing. Bovendien is de website het platform voor het uitwis-

www.doemee.nl

De website doemee.nl is onderdeel van het plan van aanpak "Emancipatie en Integratie" van de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Justitie. Doelstelling is het ondersteunen van gemeenten in hun streven de emancipatie en integratie van vrouwen en meisjes uit etnische minderheidsgroepen te vergroten. Op de website een overzicht van veel verschillende activiteiten en waar en wanneer ze worden georganiseerd.

www.forum.nl/emancipatie

Forum, instituut voor multiculturele ontwikkeling, heeft in het kader van de campagne Doe Mee! diverse methodieken ontwikkeld voor gemeenten, zoals het zogenoemde lokaal ondersteuningsteam en 'de Emancipatiepool' om gesprekken te begeleiden.

www.invoeringwmo.nl

De website waar het Ministerie van VWS en de VNG betrokkenen informeren over de invoering van de Wmo. Op de website is een 'gereedschapskist' te vinden waar veel handreikingen over de Wmo te downloaden zijn, o.a. over burgerparticipatie en Wmo.

www.publiek-politiek.nl

De website van het instituut voor publiek en politiek. Een landelijke, niet-partijgebonden organisatie die zich ten doel stelt politieke en maatschappelijke participatie te bevorderen.

www.publiekezaak.nl

De Publieke Zaak is in november 2002 begonnen als een initiatief van honderd bezorgde burgers over de huidige organisatie van overheid en samenleving. Op de website verschillende activiteiten ter activering van de samenleving en ter stimulering van bestuurlijke vernieuwing en trajecten rondom burgerparticipatie.